

Predbežný súpis osteologického materiálu pochádzajúceho z Jelenej priepasti na Ohništi (Nízke Tatry)

Martin Sabol¹ – Klára Koubová²

1) Katedra geológie a paleontológie, PRIF Univerzity Komenského, Bratislava

2) Katedra geológie a paleontológie, PRIF Karlovej Univerzity, Praha

V dňoch od 12. do 15. júla 2001 uskutočnil SK *Nicolaus* výskum **Jelenej priepasti** na náhornej plošine Ohnište v Nízkych Tatrách za účelom jej prehĺbenia a overenia si možnosti pokračovania jej podzemných priestorov. Pri výkopových prácach bolo zároveň objavené aj väčšie množstvo kostí divožijúcich aj hospodárskych zvierat, ktorých telesné zvyšky sa do priepasti dostali buď primárne (vlastným zavinením) alebo sekundárne (ľudskou činnosťou). Materiál bol sfarbený vo väčšine prípadov do hneda, pri dlhých kostiach takmer vždy len fragmentárny.

Pri obhliadke nálezov boli zistené nasledovné osteologické zvyšky týchto živočíšnych taxónov (jednotlivá determinácia kostí je len predbežná):

Jeleň európsky (*Cervus elaphus*)

- 1 fragment lebky
- 1 pravá a 1 ľavá sánka
- 2 fragmenty lopatiek
- 1 ramenná kosť
- 2 lakťové kosti
- 1 stehenná kosť
- 2 metakarpálne/metatarzálne kosti

Tur domáci (*Bos taurus*)

- 1 lebka
- 1 fragment lebky (násada pre roh)
- 2 pravé sánky a 1 ľavá sánka
- 9 krčných stavcov, z toho jeden atlas
- 23 hrudných stavcov
- 13 driekových stavcov
- 2 bližšie neurčené stavce
- 3 krížové kosti
- 18 rebier
- 4 fragmenty lopatiek
- 5 ramenných kostí
- 2 lakťové kosti
- 7 vretenných kostí
- 6 fragmentov paniev
- 7 stehenných kostí
- 5 holenných kostí
- 2 fragmenty dlhých kostí
- 1 metakarpus/metatarzus

Tur domáci – juvenilný jedinec (*Bos taurus juv.*)

- 3 fragmenty lebky
- 1 pravá sánka s ešte neúplne prerezanou poslednou stoličkou
- 1 driekový stavec

Artiodactyla gen. et spec. indet.

- 6 stavcov (z toho pravdepodobne 5 hrudných)
- 41 rebier
- 2 metakarpálne/metatarzálne kosti
- 2 päťové kosti
- 3 členkové kosti
- 3 prstové články

Ovca domáca (*Ovis aries*)

- 2 fragmenty z jednej lebky
- 1 pravá sánka
- 2 ľavé sánky
- 1 fragment ľavej sánky
- 3 hrudné stavce
- 5 rebier
- 1 celá lopatka a 1 fragment lopatky
- 1 ľavá ramenná kosť
- 1 vretenná kosť
- 1 panvová kosť
- 1 pravá a 1 ľavá stehenná kosť
- 1 fragment dlhej kosti

Pes domáci (*Canis familiaris*)

- 1 lebka
- 1 fragment pravej vrchnej čeľuste
- 2 pravé a 2 ľavé sánky
- 1 stavec (hrudný – driekový)
- 1 rebro
- 1 pravá ramenná kosť
- 1 ľavá (?) lakťová kosť
- 1 pravá vretenná kosť
- 1 ľavá stehenná kosť
- 1 metakarpus/metatarzus

Zajac (*Lepus sp.*)

- 1 lebka

Celkovo bolo na lokalite pri výskume nájdených 221 osteologických zvyškov, ktoré patrili minimálne 2 jedincom druhu *Cervus elaphus*, 2 až 4 zástupcom hovädzieho dobytku (*Bos taurus*), 2 jedincom druhu *Ovis aries*, 2

psom domácim a jednému zajacovi. Nie je však vylúčené, že počet mršín zvierat v Jelenej priepasti bol väčší.

Presnejšia determinácia nálezov bude možná len po ich podrobnejšej analýze.

Tabuľka: Počet kosti jednotlivých taxónov zistených na lokalite Jelena priepasť – Ohnište

kosti / taxóny	<i>Cervus elaphus</i>	<i>Bos taurus</i>	<i>Ovis aries</i>	<i>Canis familiaris</i>	<i>Lepus</i> sp.	<i>Artiodactyla</i> gen. et spec. indet.	Spolu
lebky	1	2 + 3	2	2	1		11
sánky	2	3 + 1	4	4			14
stavce		47 + 1	3	1		6	58
križové kosti		3					3
rebrá		18	5	1		41	65
lopatky	2	4	2				8
ramenné kosti	1	5	1	1			8
lakťové kosti	2	2		1			5
vretenné kosti		7	1	1			9
panvové kosti		6	1				7
stehenné kosti	1	7	2	1			11
holenné kosti		5					5
fragmenty dlhých kostí		2	1				3
metakarpus/ metatarzus	2	1		1		2	6
päťové kosti						2	2
členkové kosti						3	3
články prstov						3	3
Suma	11	117	22	13	1	57	221